

Jerzy Kruppé

Janowiec, pow. Puławy

Informator Archeologiczny : badania 3, 413-414

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JANOWIEC, pow. Puławy

Zakład Historii Kultury
Materialnej IHKM PAN
w Warszawie

Badnia prowadzi dr Jerzy Kruppé. Financował
IHKM PAN. Drugi sezon badań. Osadnictwo póź-
nośredniowieczne i nowożytné /XV-XVIII wiek/,
ślady osadnictwa halstackiego i rzymskiego.

Prace wykopaliskowe koncentrowały się przede wszystkim w
rejonie dawnego rynku. Łącznie wykonano 6 wykopów sondażowych
o powierzchni 67,5 m², kubatura przebadanych warstw wynosiła
130,5 m³.

Na dawnym rynku poszerzono powierzchnię badań w rejonie
wykopu 3 /zachodnia pierzeja rynku/ gdzie w roku ubiegłym na-
trafiono na ślady drewnianej zabudowy miejskiej. Założono tu
wykopy 3A, B i C odsłaniając w ten sposób całe sarys konstruk-
cji wykonanej z drewna sosnowego. Długość jej wynosiła 4,4 m a
szerokość 3 m. Zachowane do wysokości trzech dranców ściany, jak
też fragmenty podłogi pozwoliły stwierdzić także, iż budynek
ten był ogrzewany za pomocą pieca kaflowego, sbudowanego z kaf-
li tzw. garnkowych. Natrafiono na resztki jego podstawy i na
liczne kafle.

Potwierdziły się też hipotezy, że budynek ten uległ spale-
niu w końcu IV lub na początku XVI wieku. Odtworzono w głównych
sarysach rozplanowanie ówczesnej działki budowlanej. Dom miesz-
kalny ustawiony był szczytowo do linii zabudowy pierzei i praw-
dopodobnie nie zajmował całej szerokości działki. W głębi znaj-
dowało się podwórse sbudowane w tylnej partii pomieszczeniami

gospodarczymi. Układ ten utrwalony został w późniejszej zabudowie zniszczonej dopiero w toku ostatniej wojny. Stwierdzono także przerwę w zabudowie terenu do drugiej połowy XVIII wieku.

Prace na wykopach 3A, B, C przyniosły liczne znaleziska ruchome od IV do XX wieku. Przeważająca większość odnosi się do schyłku średniowiecza i początku czasów nowożytnych. Są to przede wszystkim fragmenty naczyń ceramicznych, kafli, liczne gwoździe, kości zwierzęce, skorupki jaj kurzych i łuski rybne.

Metodą wykopów sondażowych podjęto też próbę rozpoznania innych rejonów rynku. Wykop 4 o długości 13 m, szerokości 2 m usytuowano po osi północ-południe na placu rynkowym /wewnątrz obecnie budowanej remizy strażackiej/. Ustalono, iż ta część placu nie była zabudowana w interesującym nas okresie. Wydobyto natomiast znaleziska ruchome w postaci ułamków ceramiki, wyrobów szklanych i metalowych oraz kości zwierzęcych.

Na wzniesieniu na linii wschodniej pierzei założono wykop 5. Okazało się, iż wzniesienie to stanowiło wysypisko śmieci. Eksploracja przyniosła bardzo obfite znaleziska ruchome reprezentowane przez fragmenty naczyń ceramicznych, szklanych, ułamki kafli, przedmioty metalowe, kości zwierzęce i monety /10 sztuk/. Te ostatnie pochodziły z czasów od drugiej połowy XVI wieku do XVIII wieku.

Wykop 6 miał na celu ostateczne rozwiązanie zagadnienia lokalizacji pierwotnego rynku w Janowcu.

Nadmienić należy, iż na wszystkich wykopach znajdowano na wtórny sposób nieliczne fragmenty naczyń, które wiązać można z okresem halstaackim i rzymskim.